

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING + MILIEUEFFECTENRAPPORTAGE “VRIJE VORM”

JACHTHAVEN EENDRACHT
IT EILÂN 68, HEEG

versie: 03-09-2018

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	- 2 -
1. INLEIDING	- 3 -
1.1 Aanleiding	- 3 -
2. WETTELIJKE KADER	- 4 -
2.1 Wet Modernisering MER, Besluit MER en de Europese richtlijn	- 4 -
2.2 Doel en procedure van de vorm vrije MER	- 5 -
3. KENMERKEN VAN HET PLAN	- 5 -
4. LOCATIE VAN HET PLAN	- 6 -
4.1 Ligging van het plangebied	- 6 -
4.3 Gevoelige actoren in de omgeving van het plangebied	- 6 -
5. TOETSING REGELGEVING	- 7 -
5.1 Besluit MER	- 7 -
5.2 Bestemmingsplan	- 8 -
5.3 Keur Wetterskip Fryslân	- 9 -
6. BEOORDELINGSKADER	- 10 -
6.1 Akoestische gevolgen: geluidshinder	- 10 -
6.2 Bodemkwaliteit	- 10 -
6.3 Cultuurhistorie en archeologie	- 12 -
6.4 Ecologische gevolgen: flora- en fauna	- 13 -
6.5 Externe veiligheid	- 14 -
6.6 Luchtkwaliteit	- 14 -
6.7 Verkeersinpassing	- 15 -
6.7 Nautische verkeersinpassing	- 15 -
6.8 Gevolgen voor de waterhuishouding	- 16 -
6.9 Economische uitvoerbaarheid en planschade	- 16 -
7. CONCLUSIE	- 17 -
7.1 Ontgrondingsvergunning	- 17 -
7.2 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	- 17 -
BIJLAGE 1: TOELICHTING HUIDIGE STAAT GROENVOORZIENING	- 18 -
BIJLAGE 2: NATUURTOETS FOPMA NATUURADVIES	- 20 -

2. WETTELIJKE KADER

2.1 Wet Modernisering MER, Besluit MER en de Europese richtlijn

Op 1 juli 2010 is de Wet Modernisering MER in werking getreden. Deze wet wijzigt de Wet Milieubeheer daar waar het gaat om de procedures en de wettelijke bepalingen aangaande het (al dan niet verplicht) opstellen van een milieueffectrapport (MER) en heeft tot doel de regelgeving te vereenvoudigen. Samenhangend hiermee is op 1 april 2011 het besluit tot wijziging van het Besluit MER in werking getreden.

De belangrijkste wijzigingen betreffen het aanpassen van de richtlijnen m.b.t. de activiteiten waarvoor een MER beoordeling of een MER moet worden opgesteld. De plandrempels zijn gewijzigd, maar het karakter ervan is eveneens gewijzigd. De beoordelingsdrempels uit het oude Besluit MER (onderdeel C en D van de bijlage bij het besluit) zijn vanaf 1 april 2010 indicatief.

Voor het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 15 oktober 2009, zaaknummer C255/08, was het voldoende te beoordelen of een activiteit onder of boven de genoemde drempelwaardes valt. Na de uitspraak van het Hof moet het bevoegd gezag, als de drempel van de D-lijst van de bijlage bij het Besluit MER niet wordt overschreden, kijken of andere omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese MER-richtlijn aanleiding geven tot het doen van een MER.

In bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' zijn de selectiecriteria beschreven die bepalen of er mogelijk sprake is van aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu. Hierbij moet worden gedacht aan de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten en natuurlijk de mate van verontreiniging of hinder. Ten tweede is de locatie van de projecten van belang.

Daarbij moet in ogenschouw worden genomen of een project in de nabijheid van een gevoelig gebied is gelegen. Voorbeelden van gebieden die extra aandacht vragen zijn wetlands, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurgebieden en bij wet beschermde gebieden. Bij de samenhangende beoordeling van bovenstaande kenmerken van een project en de potentiële aanzienlijke milieugevolgen dient het volgende ten allen tijde te worden meegewogen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije MER-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije MER-beoordeling kan tot twee conclusies leiden: belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen MER(-beoordeling) noodzakelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een MER-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een MER.

2.2 Doel en procedure van de vorm vrije MER

Doel van deze “vrije vorm” milieueffectenrapportage is het integreren van milieuoverwegingen tijdens de besluitvorming over het plan. Waar relevant, dient te worden bekeken op welke wijze negatieve effecten kunnen worden beperkt of dienen te voorkomen, en of positieve effecten kunnen worden versterkt.

Bij deze MER gaat het om een zogenaamde “vrije vorm”. Dit wil zeggen dat het geen onderdeel uitmaakt van een bestemmingsplan procedure, echter wel voor de verlening van een ontgrondingsvergunning en als onderbouwing voor een omgevingsvergunning.

De procedure bestaat uit een aantal wettelijk verplichte stappen:

1. Door middel van een aanmeldnotitie wordt het “voorlopige” MER ter beoordeling aan het bevoegd gezag overhandigd. Men kan hier verzoek en/of advies uitbrengen en nader advies uitbrengen betreffende te reikwijdte en het detailniveau van het MER. advies- en overlegorganen geraadpleegd over de aanpak van het MER;
2. Na aanpassing en eventuele uitbreiding wordt de definitieve MER door de initiatiefnemer bij het bevoegd gezag ingediend voor een ontgrondingsvergunning. Het afgeronde MER wordt samen met het ontwerp ter inzage gelegd voor zienswijzen.
3. Het bevoegd gezag neemt een besluit waarbij het aangeeft hoe rekening is gehouden met de beschreven milieugevolgen, beschreven alternatieven en zienswijzen in het MER.

3. KENMERKEN VAN HET PLAN

Het plan kan omschreven worden als een herinrichting van de westelijke gedeelte van het bestaande jachthaventerrein. Door middel van inbreiding wordt het aantal ligplaatsen uitgebreid en afgestemd op huidige vraag vanuit de recreanten. De huidige vrije (passanten) aanlegkade als ook de passantenhaven aan de Grêft te vervangen door insteek ligplaatsen met diverse groottes. Het plan bestaat uit een ontgraving van 714 m² en een landaanwinning van 228 m² voor het realiseren van insteekhavens, inclusief de hiervoor gerelateerde aanmeer- en geleidewerken. De vormgeving van de ‘landtong’ wordt hierbij zo veel mogelijk gehandhaafd en de beeldbepalende bommenwal met grasweide zal hersteld worden. Tevens wordt het verrijkt met hagen en andere voorzieningen die het gebruik van dagrecreatie stimuleren en ter voorkoming dat er gekampeerd kan worden, wat hier niet is toegestaan. Hiermee wordt getracht om een mogelijke inbreuk van het huidige ruimtelijk beeld zo klein mogelijk te houden.

Het gebruik van het jachthaven blijft ongewijzigd en zal ook niet worden uitgebreid met andere activiteiten.

4. LOCATIE VAN HET PLAN

4.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in aan de westerijke zijde van het bestaande jachthaven terrein in Heeg. Het wordt ontsloten door het water de Grêft wat een doorgaande vaarweg is tussen de Hegermar en het westelijk deel van Heeg en verder richting Sneek.

4.2 Huidig gebruik van het plangebied

Het plangebied wordt momenteel gebruikt als een jachthaven. Aan de oostzijde is een passantenhaven met een kademuur waar vrije aanmeerplaatsen zijn. Het tussen gedeelte is een groenstrook bestaande uit bomen met daaronder een graswijde dat geschikt is voor dagrecreatie voor de aanlegplaatsen.

4.3 Gevoelige actoren in de omgeving van het plangebied

In de omgeving van het plangebied zijn geen noemenswaardige gebieden alsook andere actoren die negatieve gevolgen kunnen ondervinden van het voornemen plan. Naast gelegen percelen hebben een recreatieve (watersport) functie in relatie met het doorgaande vaarwater. Van belang is dat de scheepvaart op de Grêft geen belemmeringen zullen ondervinden van het voornemen plan.

5. TOETSING REGELGEVING

Voor het ontgraven van grond in de bestaande jachthaven is MER beoordelingsplichting. Daarnaast heeft het bestemmingsplan Heeg en de Algemene regels bij de keur Wetterskip Fryslân 2015 invloed op het plan.

5.1 Besluit MER

Toetsingkader:

- Besluit Milieueffectenrapportage 2018
- Wet Milieubeheer

Omschrijving:

Op de 'D-lijst' van de bijlage van het Besluit MER zijn de activiteiten, plannen of besluiten opgenomen waarvoor het opstellen van een MER-beoordeling noodzakelijk is. De uitbreiding van de jachthaven valt onder onderdeel D10, namelijk: "De aanleg, wijziging of uitbreiding van jachthavens". Hierbij is het MER-beoordelingsplichtig in alle gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1. 250.000 bezoekers of meer per jaar;
2. Een oppervlakte van 25 hectare of meer;
3. 100 ligplaatsen of meer;
4. Een oppervlakte van 10 ha of meer in een gevoelig gebied.

Plan:

Het plan voldoet niet aan één de MER-beoordelingsplichtig eisen en zou dus niet een formele MER-beoordelingsprocedure hoeven doorlopen conform de procedure zoals die is gesteld in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer. Aangezien er wel een ontgrondingsvergunning moet worden aangevraagd voor de ontgraving van 714 m² grondoppervlakte zal hier een vorm vrije MER voor moeten worden opgesteld, dit zoals is beschreven in hoofdstuk 2.

Voor het ontgronden en aangronden is op 16 februari 2018 een conceptaanvraag voor een ontgrondingsvergunning ingediend bij de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Dit is bekend onder. Gelet op de procedure zoals die is beschreven in hoofdstuk 2, heeft men op 18 mei j.l. besloten dat de ontgroning van dit plan geen milieueffectenrapportage dient te worden opgesteld voor de aanvraag van de ontgrondingsvergunning. Dit besluit is bekend onder: 2018-FUMO-0026791. Het plan valt onder de drempelwaardes zoals deze benoemd zijn in paragraaf 5.1 van dit rapport. Een korte procedure voor de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning is hiermee per 24 mei 2018 ingegaan, kenmerk: 2018-FUMO-00226793.

5.2 Bestemmingsplan

Toetsingkader:

- Bestemmingsplan Heeg, versie onherroepelijk d.d. 26-08-2011

Fig. 02: Fragment van de jachthaven Eendracht uit het Bestemmingsplan Heeg (bron: Ruimtelijke Plannen.nl).

Omschrijving:

De kavel van de jachthaven heeft de bestemming 'Recreatie – Jachthaven' (fig. 02: groene vlak). Hiermee wordt gesteld dat er alleen activiteiten zijn toegestaan die gerelateerd zijn aan recreatief gebruik op en om de aanlegplaatsen. Het gemarkeerde gebied in de groene bestemming heeft de functieaanduiding 'Groen' (fig. 02: nr. 1). Art. 11.1. lid h stelt dat de bestaande opgaande beplanting dient te worden behouden.

Aangrenzend is er de bestemming 'Water' ten platse van het doorgaande water De Grêft met als functieaanduiding 'Steiger' langs de kadewand (fig. 02: nr. 2).. Artikel 16 stelt dat dit functiegebied bestemd is voor ligplaatsen van vaartuigen alsook het bouwen van steigers en vlonders.

Plan:

De aanleg van de nieuwe insteekhavent valt gedeeltelijk binnen de bovengenoemde functieaanduidingszones. Bestemmingsplan technisch gezien valt het plan binnen de geldende regels. Echter stelt artikel 11.1 lid h dat alle bestaande opgaande beplanting dient worden behouden. Hierop wordt nader op ingegaan bij paragraaf 6.4.

5.3 Keur Wetterskip Fryslân

Toetsingskader:

- Algemene regels bij de keur Wetterskip Fryslân 2015, vastgesteld d.d. 23-06-2015

Omschrijving:

De Grêft is in open verbinding met het Friese boezemwater en heeft een waterbergende functie. Het Wetterskip heeft een aantal regels opgesteld voor het plaatsen van een oeverbescherming alsook voor steigers, vlonders en/of andere overhangende bouwwerken.

Plan:

Bij het uitwerken van het plan is hiermee rekening gehouden dat alle constructieonderdelen voldoen aan de gestelde (bouw)regels binnen de Keur. Op 2 mei 2018 heeft Wetterskip Fryslân als bevoegd gezag een watervergunning verleend onder het dossiernummer WFN.1805751.

6. BEOORDELINGSKADER

6.1 Akoestische gevolgen: geluidshinder

Toetsingkader:

- Wet geluidhinder

Omschrijving:

Er is in het bestemmingsplan of andere regelgeving geen specifieke beperkingen op het plangebied gelegd in kader van afwijkende toelaatbare geluidsbelastingen.

Plan:

Gelet op dat er geen wijziging is in de activiteiten binnen het plangebied, wordt er geen gevolgen verwacht voor een toename van (mogelijke) geluidshinder.

6.2 Bodemkwaliteit

Toetsingkader:

- Wet bodembescherming
- Wet milieubeheer
- Bodemloket (Rijkswaterstaat)
- Besluit bodemkwaliteit

Omschrijving:

Er wordt gestreefd om de bodemkwaliteit te verbeteren en mogelijke vervuilingen te saneren. Online kan worden geraadpleegd of er in het verleden of momenteel verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden die nader onderzoek vereisen.

Plan:

Volgens het Bodemloket zijn er geen verdachte activiteiten plaatsgevonden die verontreiniging hebben veroorzaakt in het plangebied. Wel is er een melding van ondergrondse brandstoftanks, deze zijn gesitueerd nabij het havenkantoor.

In kader van het Besluit Bodemkwaliteit is er een Bodemkwaliteitskaart Fryslân opgesteld. Na raadpleging van de Interactieve Bodemkwaliteitskaart Fryslân blijkt dat het perceel onder de bodemfunctieklaas 'wonen' valt en niet in een gebied valt dat beperkingen of restricties oplegt. Dit geeft geen extra aanvullende bijzondere voorschriften voor de verwerking van de te ontgraven grond.

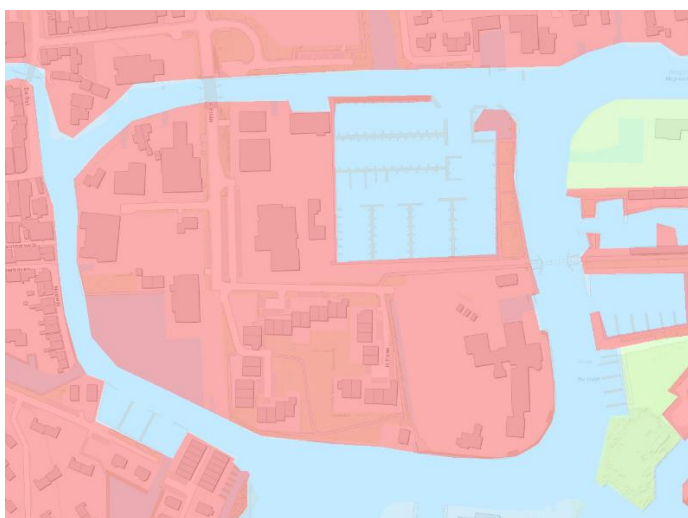

Fig. 03: Fragment van Interactieve Bodemskwaliteitskaart Fryslân. Rood is bodemfunctieklasse 'wonen'.

Voor het ontgronden en aangronden is op 16 februari 2018 een conceptaanvraag voor een ontgrondingsvergunning ingediend bij de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Dit is bekend onder. Gelet op de procedure zoals die is beschreven in hoofdstuk 2, heeft men op 18 mei j.l. besloten dat de ontgroning van dit plan geen milieueffectenrapportage dient te worden opgesteld voor de aanvraag van de ontgrondingsvergunning. Dit besluit is bekend onder: 2018-FUMO-0026791. Het plan valt onder de drempelwaardes zoals deze benoemd zijn in paragraaf 5.1 van dit rapport. Een korte procedure voor de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning is hiermee per 24 mei 2018 ingegaan, kenmerk: 2018-FUMO-0026793.

De opdrachtgever is voornemens om de opdracht voor het afgraven, verwerken en afvoeren van de grond te gunnen aan een erkende verwerker welke een depot heeft in de Gemeente Súdwest-Fryslân. Deze partij zal zorgdragen voor een milieu hygiënische verklaring.

6.3 Cultuurhistorie en archeologie

Toetsingkader:

- Erfgoedwet 2017
- Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)
- Gemeentelijk archeologiebeleid

Omschrijving:

Indien er archeologische en/of cultuurhistorische monumenten in het plangebied aanwezig zijn, dient er onderzoek te worden uitgevoerd en nadere maatregelen worden getroffen om dit te behouden. Er zijn geen cultuurhistorische monumenten in het plangebied aanwezig. Volgens de advieskaart FAMKE is in zowel de steentijd/bronstijd als de ijzertijd/middeleeuwen aangemerkt als 'kaderend onderzoek 3'. De aanbeveling is om bij een ingreep van meer dan 5.000 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal drie boringen per hectare worden gezet, met een minimum van drie boringen voor gebieden kleiner dan een hectare. Indien er podzol aanwezig is, zal dit onderzoek moeten worden uitgebreid.

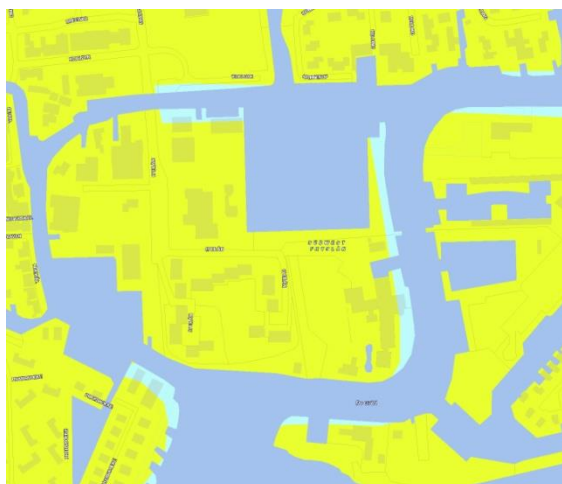

Fig. 04: Fragment FAMKE steentijd/bronstijd.

Fig. 05: Fragment FAMKE ijzertijd/middeleeuwen.

Plan:

Het plangebied is kleiner is dan 5.000 m². Hierbij is er geen noodzaak voor archeologisch onderzoek.

6.4 Ecologische gevolgen: flora- en fauna

Toetsingkader:

- Wet Natuurbescherming
- Provinciale Omgevingsverordening
- Spelregels Ecologische Hoofdstructuur (tegenwoordig: Natuurnetwerk Nederland)
- Bestemmingsplan Heeg, versie onherroepelijk d.d. 26-08-2011

Omschrijving:

Het plangebied valt niet onder de ecologische hoofdstructuur en grenst er niet direct aan. Wel heeft staat in het geldende bestemmingsplan dat de opgaande beplanting dient te worden behouden (art. 11.1 lid h bestemmingsplan, zie ook par. 5.1). Vanuit de Gemeente Súdwest-Fryslân en de Provinsje Fryslân is aangegeven dat men een natuurtoetsing, een zogenaamde quick-scan, op het gebied van de huidige flora en fauna binnen het plangebied verlangd. Deze is op 4 augustus 2018 uitgevoerd door Fopma NatuurAdvies (bijlage 2). Bij deze quick-scan is gekeken naar de mogelijke invloeden op natuurwaarden die bescherming genieten onder de Wet Natuurbescherming en mogelijke werking hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Plan:

Zowel de aanbevelingen van de vaste groendeskundige (bijlage 1) van de opdrachtgever, is ook tijdens de quick-scan flora & fauna geconstateerd dat de huidige staat van de opgaande beplanting onhoudbaar is. Zeker 17 bomen van de Gewone Es zijn aangetast door de essenbladziekte en vormen een gevaar voor de passanten en de aangemeerde boten. Deze bomen vormen geen bijzonder natuurwaarden en dienen geruimd te worden. De overige 7 essen en iepen zijn van een matige kwaliteit en staan bovendien de strook die ontgraven dient te worden. Binnen het plan is men voornemens om alle bomen te rooien omdat de bestaande bomenwal niet meer kan worden gehandhaafd. Ter compensatie komt er nieuwe opgaande beplanting in de groenstrook. Dit zal grotendeels bestaan uit *Quercus robur* (zomereiken) van de 1^e boomgrootte categorie en aangevuld met *Platanus acerifolia* (dakplatanen) en beukenhagen. Het landschappelijk karakter van de bomenwal zal hiermee worden gehandhaafd. Het zal bovendien robuuster worden en minder vatbaar voor ziektes. Hiermee wil men binnen het plan tegemoet komen aan de gestelde bepaling in artikel 11.1 lid h van het vigerend bestemmingsplan en een gunstiger effect te hebben op de bestaande milieusituatie. De zomereiken kunnen worden aangekocht met een hoogte van ongeveer 7 meter, dit ook met het oog op eerder genoemde bepaling in het bestemmingsplan.

Naast de bomenwal wordt de groenstrook ook ingericht een graswijde dat geschikt is voor dagrecreatie voor de aanlegplaatsen. Het wordt speels ingericht met hagen en vaste buitenmeubilair, zoals picknicktafels en speeltoestellen.

De bestaande waterbegrenzing in het plangebied zijn niet-natuurlijke beschoeiingen. Hieraan kan geen natuurlijke waarde aan worden gehecht. De nieuwe walbeschoeiing zal gelijkwaardig zijn als de bestaande.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen verdere (sporen van) flora en fauna soorten aangetroffen die speciale bescherming genieten onder de Wet Natuurbescherming. Ook zijn mogelijke hierop effecten uitgesloten. Er zijn geen specifieke ontheffingen benodigd in kader van de Wet Natuurbescherming.

6.5 Externe veiligheid

Toetsingkader:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen
- Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen
- Besluit externe veiligheid buisleidingen

Omschrijving:

Om het plan zo weinig mogelijke nadelige effecten te geven op de (directe) omgeving, is het in kaart brengen voor de mogelijke veiligheidsrisico's. Ditzelfde geldt ook vice versa.

Plan:

Het plan bestaat uitsluitend uit het creëren van aanmeer geledendheid en daarvoor gerelateerde voorzieningen. Deze activiteiten vinden reeds plaats in het plangebied. Dit geeft geen nadelige gevolgen voor de directe omgeving en de dichtbij zijnde woningen, die liggen op een afstand van ongeveer 70 meter.

Op de Risicokaart blijkt dat er geen noemenswaardige mogelijke risico's in de omgeving van de jachthaven zijn die aanvullende eisen aan de werkzaamheden kunnen geven. De dichtbij zijnde risico is een LPG tankinstallatie, deze is op 1 km verwijderd van het plangebied.

6.6 Luchtkwaliteit

Toetsingkader:

- Grenswaarden uit de Wet milieubeheer
- Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Omschrijving:

De activiteiten mogen geen nadelig effect hebben op de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij om grenswaarden voor bijvoorbeeld stikstofdioxide, fijnstof en benzeen.

Plan:

Binnen de bestaande activiteiten binnen het plangebied zijn er geen gevolgen voor de luchtkwaliteit. De lichte uitbreiding van deze activiteiten zullen hierbij dus "niet in betekenende mate" bijdragen aan de luchtverontreiniging en zal daarmee voldoen aan de Wet Milieubeheer.

6.7 Verkeersinpassing

Toetsingskader:

- CROW publicatie 317: 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'

Omschrijving:

Het plan bestaat uit een uitbreiding van 9 ligplaatsen voor passanten. Beoordelend vanuit de bestaande situatie van de jachthaven is vanuit de passanten ligplaatsen weinig parkeerdruk. Eventuele bezoekers voor de desbetreffende passanten maken gebruik van de parkeergelegenheid op het terrein, dit voor een tijdsduur van maximaal 1 etmaal. Voor de huidige situatie is er reeds voldoende parkeergelegenheid aanwezig op het eigen terrein.

Plan:

Om eventuele parkeerdruk na de uitbreiding te voorkomen wordt er binnen het terrein vijf extra parkeerplaatsen gerealiseerd. Dit kan doormiddel van langsparkeren aan de achterzijde van het toiletgebouw annex havencafé, dit is aangegeven op tekeningnummer 1721-B10. Hierbij wordt voldaan aan de huidige minimum parkeernorm van 0,5 per aanlegplaats zoals deze is gesteld in de CROW publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'. Deze publicatie wordt als norm gehanteerd door de Gemeente Súdwest-Fryslân. De uitgangspunten van de kencijfer zijn dat het onder de functie 'jachthaven' valt, in een 'niet stedelijk' milieu en in het gebied 'schil centrum' valt. Omdat het hier om een passantenhaven betreft vinden wij de minimum kencijfer ruim voldoende van toepassing. De beoogde gebruikers van de passanten aanlegplaatsen zijn namelijk watersport toeristen die elders de auto voor een lange (vakantie) termijn geparkeerd hebben en tijdens hun vakantie Heeg willen aandoen. Er vindt namelijk geen verhuur van boten plaats op het jachthaventerrein. De enige mogelijkheid is dat familie en/of kennissen van de passanten gebruik zullen maken van deze parkeerplaatsen, die toevalligerwijs in de buurt zijn.

6.7 Nautische verkeersinpassing

Toetsingskader:

- Provinciale vaarwegenverordening 2014

Omschrijving:

Voor het plan is de bereikbaarheid over het water belangrijk. De jachthaven, en ook Heeg, hebben een strategische ligging langs het open boezemwater van het Friese merengebied. In de provinciale vaarwegverordening is gebaseerd dat de scheepvaart geen onnodige hinder zal ondervinden van (bijvoorbeeld) wijzigingen in of direct naar de vaarwegen. Het plangebied grenst direct aan De Grêft, dat de doorgaande vaarroute is tussen Heeg en het Hegemer Mar. Hiermee valt het binnen het beheersgebied van 10 meter. Er zal bij de Provinsje Fryslân een ontheffing moeten worden aangevraagd op grond van de provinciale vaarwegenverordening.

Plan:

Om de belangrijke doorgaande vaarroute niet de belemmeren zijn de steigers en de geleidewerken binnen de begrenzing gesitueerd als die zijn opgenomen in de bestemmingsplankaart. Hiermee wordt een structurele belemmering van een vlotte doorgang van de scheepvaart niet belemmerd. Op 31 juli 2018 is de bovengenoemde ontheffing aangevraagd bij de desbetreffende ambtenaar. Deze wordt verleend.

6.8 Gevolgen voor de waterhuishouding

Toetsingkader:

- 4^e Provinciaal Waterhuishoudingsplan (WHP)
- Waterbeheerplan 2016-2021 (WBP) Wetterskip Fryslân
- Waterwet

Omschrijving:

De Provincie alsook het Wetterskip hebben een beleid opgesteld om de waterhuishouding veilig en op een goede kwaliteitsniveau te handhaven dan te verbeteren. Omdat hier geen (afval)water wordt geloosd, het aspect van veiligheid en voldoende water de hoofdaspecten die enigszins van belang kunnen zijn bij dit plan.

Plan:

Gelet op dat er meerruimte voor water wordt gegeven zal dit, hoe bescheiden dan ook, een positief gevolg hebben doordat de waterberging iets vergroot wordt. Een mogelijke compensatie is hier niet aan de orde. De nieuwe boezemkades zullen van gelijkwaardige aard zijn als in de huidige toestand. Op 2 mei 2018 heeft Wetterskip Fryslân als bevoegd gezag een watervergunning verleend onder het dossiernummer WFN.1805751.

Tevens zien wij geen mogelijke consequenties of beperkingen die de plannen hebben in kader van de Waterwet.

6.9 Economische uitvoerbaarheid en planschade

Toetsingkader:

- Besluit op de Ruimtelijke Ordening (WRO)

Omschrijving:

Het plan bestaat uitsluitend uit bouwwerken geen gebouwszijnde. Hiervoor hoeft volgens artikel 6.2.1 van het Besluit Ruimtelijke Ordening geen exploitatieplan te worden opgesteld.

Plan:

De uitbreiding van de ligplaatsen is een initiatief van het jachthaven bedrijf. Hiervoor zijn voldoende financiële middelen beschikbaar. Voor eventuele planschade als gevolg van het omschreven plan staat de opdrachtgever garant.

7. CONCLUSIE

7.1 Ontgrondingsvergunning

Gelet op alle bovengenoemde beoordelingskaders zal het plan voor de uitbreiding van de jachthaven Eendracht niet tot milieueffecten leidt die van dusdanige omvang zijn dat er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Het opstarten van een uitgebreide MER beoordelingsprocedure is dan hier ook niet aan de orde. Wij zijn hierbij van mening dat een korte procedure voor een ontgrondingsvergunning dan wenselijk is.

Voor het ontgronden en aangronden is op 16 februari 2018 een conceptaanvraag voor een ontgrondingsvergunning ingediend bij de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Dit is bekend onder. Gelet op de procedure zoals die is beschreven in hoofdstuk 2, heeft men op 18 mei j.l. besloten dat de ontgroning van dit plan geen milieueffectenrapportage dient te worden opgesteld voor de aanvraag van de ontgrondingsvergunning. Dit besluit is bekend onder: 2018-FUMO-0026791. Het plan valt onder de drempelwaardes zoals deze benoemd zijn in paragraaf 5.1 van dit rapport. Een korte procedure voor de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning is hiermee per 24 mei 2018 ingegaan, kenmerk: 2018-FUMO-00226793.

7.2 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

De gevolgen van de ruimtelijke aspecten of omgevingsfactoren zijn van dit plan gering. Ook valt het plan binnen het vigerende bestemmingsplan. Gelet op de slechte staat van de opgaande groen en de vervanging hiervan noodzakelijk is om blijven voldoen aan het bestemmingsplan, willen wij graag planologische medewerking vragen voor de uitvoering van het uitbreidingsplan. Vanuit de Natuurtoets door Fopma NatuurAdvies (bijlage 2) zijn mogelijke negatieve gevolgen van het plan nagenoeg uitgesloten.

BIJLAGE 1: TOELICHTING HUIDIGE STAAT GROENVOORZIENING

Lesturgeonplein 15
8381 BX Vledder
Tel: 0521-38 33 38
Fax: 0521-38 33 14

- 18 -

Blazer 55
8531 CE Lemmer
Tel: 0514-53 30 30
Fax: 0514-53 37 41

Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens de regelen en honorariumtabellen van de maatschappij tot bevordering der bouwkunst. Bond van Nederlandse Architecten B.N.A., gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam

Van Hes Hagenspecialist

Hamersweg 30
8476 ET Ter Idzard
06 10 44 98 61
www.vanheshagenspecialist.nl

Van Hes Hagenspecialist verzorgt het onderhoud van de groenvoorziening op het terrein van Jachthaven Eendracht te Heeg.

Al enkele jaren zijn er meerdere bomen op het jachthaventerrein die ziekte dragen en er zijn reeds meerdere bomen die zijn afgestorven. Dit betreft zich voornamelijk bij de *Fraxinus excelsior* binnen de 1^e boomgrootte die zich concentreren in het oostelijke gedeelte van het jachthaventerrein, aan de doorgaande vaarroute. Vrijwel al deze bomen zijn aangetast door de essenziekte. In de winterperiode van 2017/2018 hebben wij al meerdere van deze essen moeten vellen omdat deze bomen bijna volledig afgestorven waren. Wij verwachten dat in de aankomende winter meer van deze bomen te moeten vellen om mogelijke risico van valschade te voorkomen bij de omliggende boten. Dit zijn 7 bomen binnen de 1^e boomgrootte, 8 bomen binnen 2^e boomgrootte en 2 bomen in de 3^e boomgrootte. Verwachting is dat de volgende bomen kunnen blijven staan: 3 bomen binnen de 2^e boomgrootte en 4 in de 3^e boomgrootte. Concluderend; de bestaande bomenwal kan niet meer kunnen worden gehandhaafd en zal moeten worden vervangen door nieuwe aanplanting.

De eigenaar van de jachthaven wil in deze gelegenheid combineren met een aanpassing van dit gedeelte van de jachthaven. In de nieuwe situatie zal de groenstrook smaller worden maar wel langer. Het beplantingsplan bestaat uit *Platanus acerifolia* (dakvorm plantaan; 3^e boomgrootte) en *Quercus robur* (zomereik; 1^e boomgrootte). De laatst genoemde willen wij gelijk exemplaren van ongeveer 7 meter aanplanten. Deze bomen zijn niet direct ziektegevoelig en hebben een lange levensduur. Zo willen wij de bomenwal instant houden en robuuster maken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de huidige situatie van de bomenwal bij jachthaven Eendracht te Heeg en de noodzaak voor de vervanging van de bestaande, zieke bomenwal.

Hoogachtend,

Peter van Hes

BIJLAGE 2: NATUURTOETS FOPMA NATUURADVIES

Lesturgeonplein 15
8381 BX Vledder
Tel: 0521-38 33 38
Fax: 0521-38 33 14

- 20 -

Blazer 55
8531 CE Lemmer
Tel: 0514-53 30 30
Fax: 0514-53 37 41

Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens de regelen en honorariumtabellen van de maatschappij tot bevordering der bouwkunst. Bond van Nederlandse Architecten B.N.A., gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam

Natuurtoets voor de locatie Jachthaven Eendracht, It Eilân 68 te Heeg

Rapport: 2018-250

Natuurtoets voor de locatie Jachthaven Eendracht, It Eilân 68 te Heeg

Colofon

© 2018

Fopma NatuurAdvies, Rollestraat 6, 7983 KJ Wapse

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Ir. Robert R. Cruiming, architect

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2018. Natuurtoets voor de locatie Jachthaven Eendracht, It Eilân 68 te Heeg; *Fopma NatuurAdvies Rapport 2018-250*, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Fopma NatuurAdvies is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	7
1.2.1 Soortbescherming	8
1.2.2 Gebiedsbescherming	8
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	8
2 SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	9
2.1 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	9
2.2 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	9
2.3 BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	9
2.4 ZORGPLICHT	9
2.5 PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING FRYSLÂN (POV)	9
3 LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	11
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	11
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	11
3.2.1 Bronnenonderzoek	11
3.2.2 Veldbezoek	12
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	13
4.1 VOGELS (WNB § 3.1)	13
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)	14
4.2 VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	15
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)	16
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	16
4.3.2 Gegevens uit veldbezoek overige zoogdieren)	16
4.4 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	17
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	17
4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)	17
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	17
4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)	17
4.6 VAATPLANTEN	17
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	17
4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)	18
5 BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	19
5.1 VOGELS	19
5.2 VLEERMUIZEN	19
5.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	19
5.4 REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	19
5.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	20
5.6 VAATPLANTEN	20
6 GEBIEDSBESCHERMING	21
6.1 NATUURNETWERK NEDERLAND / EHS FRYSLÂN	21
6.2 WET NATUURBESCHERMING - NATURA 2000 GEBIEDEN	22
7 CONCLUSIES	23
7.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	23

7.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND / EHS FRYSLÂN	23
7.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	23
8	BRONNEN	24
8.1	LITERATUUR	24
8.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	24
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	25
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	26
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	27
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF 2013-2018	29
BIJLAGE 5	POV FRYSLAN	30

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Jachthaven Eendracht BV is voornemens om een aanpassing aan het bestaande jachthaventerrein op It Eilân 68 in Heeg te maken. De aanpassing concentreert zich aan de oostelijke zijde van het bestaande terrein. Men wil hier insteechhavens maken.

In deze Natuurtoets (QuickScan / Voortoets) wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitend gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de natuurtoets.

De te toetsen activiteit betreft:

- Kap van enkele bomen.
- Aanleg nieuwe insteechhavens.
- Herplant bomen.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDDF).

Figuur 3. Foto's plangebied

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een natuurtoets is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 7).

1.2.2 Gebiedsbescherming

In deze Natuurtoets is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstukken 2, 6 en 7).

1.3 *Probleemstelling / doelstelling*

De natuurtoets geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming).
2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming).

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Mogelijk zijn de in de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn genoemde vogels strikter beschermd dan soorten die van nature in Nederland voorkomen en niet in deze bijlagen staan. Grotendeels betreffen het in Nederland zeldzame en doortrekkende soorten of dwaalgasten. Een aantal soorten zoals bijvoorbeeld de pimpelmees zijn algemeen in Nederland.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten (vergelijkbaar met de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Fryslân (POV)

Artikel 5.1 van de verordening stelt:

1. Onverminderd het bepaalde in Artikel 3.31, van de wet gelden, in afwijking van het bepaalde in Artikel 3.10, eerste lid, van de wet de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage I, mits het gaat om handelingen:
 - a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt slechts voor de in bijlage I bij de betreffende soort genoemde handelingen, en gezien Artikel 3.25, tweede lid, van de wet onder toepassing van in deze bijlage genoemde middelen en methoden, en indien wordt voldaan aan de aldaar gestelde voorschriften en beperkingen.

3. De in het eerste lid bedoelde vrijstelling geldt onverminderd het bepaalde in Artikel 1.11, van de wet en is slechts van toepassing indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In bijlage 5 van dit rapport is Bijlage I van de verordening opgenomen.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze natuurtoets is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur en websites (zie hoofdstuk 8).
- Data zoogdiervereniging

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van het NDFF. Hiervoor hebben we de gevalideerde data 2013-2018 gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In het NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in het NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de Nationale Databank Flora en Fauna. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 4 augustus 2018
Tijdstip: middag
Weersbeeld: droog, onbewolkt.
Temperatuur: 31° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied zijn 1.362 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 121 soorten. Hierbij zijn 10 'jaarrond' beschermde vogelsoorten, het betreft de Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Havik, Huismus, Kerkuil, Ooievaar, Ransuil, Roek en Sperwer.

1. Boomvalk: Geen waarnemingen met broedindicatie.
2. Buizerd: Twee waarnemingen met broedindicatie. Beide Natuurgebied Gouden Boaiem 2013 en 2014.
3. Gierzwaluw: Zeven waarnemingen met broedindicatie. De locaties bevinden zich allen in het oudere deel van Heeg.
4. Havik: Geen waarnemingen met broedindicatie.
5. Huismus: Vijftien waarnemingen met broedindicatie. De locaties bevinden zich allen in het oudere deel van Heeg., Hollingerstrjitte.
6. Kerkuil: Geen waarnemingen met broedindicatie.
7. Ooievaar: Geen waarnemingen met broedindicatie.
8. Ransuil: Meerdere waarnemingen met broedindicatie. Broed bij Helling 8 en er is een roest-/slaapplaats bij de kerk aan de Harinxmastrjitte.
9. Roek: Een waarneming (2018) met broedindicatie. Kleine kolonie (7) achter huizen Harinxmastrjitte 34.
10. Sperwer: Geen waarnemingen met broedindicatie.

Onder de Wet natuurbescherming zijn vaste rust en verblijfplaatsen en nesten van deze soort jaarrond beschermd.

Tabel 2. Data NDFD 2013-2018 (*Cursief en vet* zijn jaarrond beschermde soorten)

Vogelsoorten		
Aalscholver	Huisemus	Roerdomp
Baardman	Huiszwaluw	Roodborst
Bergeend	IJsvogel	Roodborsttapuit
Blauwborst	Kauw	Scholekster
Blauwe Kiekendief	Kemphaan	Slobeend
Boerenzwaluw	Kerkuil	Smient
Bontbekplevier	Kievit	Sperwer
Boomkruiper	Kleine Karekiet	Spotvogel
Boomvalk	Kleine Plevier	Spreeuw
Bosrietzanger	Kleine Zilverreiger	Sprinkhaanzanger
Bosruiter	Kluut	Staartmees
Bosuil	Kneu	Stadsduif
Braamsluiper	Knobbelzwaan	Stormmeeuw
Brandgans	Koekoek	Tafeleend
Bruine Kiekendief	Kokmeeuw	Tijftjaf
Buizerd	Kolgans	Torenavalk
Ekster	Koolmees	Tuinfluit
Fazant	Koperwiek	Tureluur
Fitis	Krakeend	Turkse Tortel
Fuut	Kramsvogel	Veldleeuwerik
Gaai	Kuifeend	Velduil

Gele Kwikstaart	Kwartel	Vink
Gierzwaluw	Lepelaar	Visdief
Goudhaan	Matkop	Vuurgoudhaan
Goudplevier	Meerkoet	Waterhoen
Grasmus	Merel	Waterral
Graspieper	Nijlgans	Watersnip
Grauwe Gans	Nonnetje	Wilde Eend
Grauwe Vliegenvanger	Oeverloper	Winterkoning
Groenling	Oeverzwaluw	Wintertaling
Groenpootruiter	Ooievaar	Witgat
Grote Bonte Specht	Pijlstaart	Witte Kwikstaart
Grote Lijster	Pimpelmees	Wulp
Grote Mantelmeeuw	Putter	Zanglijster
Grote Zaagbek	Ralreiger	Zomertaling
Grote Zilverreiger	Ransuil	Zwarte Kraai
Grutto	Regenwulp	Zwarte Roodstaart
Havik	Rietgors	Zwarte Stern
Heggenmus	Rietzanger	Zwartkop
Holenduif	Ringmus	
Houtduif	Roek	

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek een aantal vogelsoorten waargenomen.

Tabel 3. Waargenomen vogels tijdens veldbezoek

Aantal	Soort	Gedrag	Plaats
1	Kauw	Foeragerend	Nijewal
36	Kokmeeuw	Ter plaatse	Nijewal
1	Witte kwikstaart	Ter plaatse	Einde landtong
1	Wilde eend	Foeragerend	Haven Eendracht

Op de landtong staan verschillende boomsoorten.

Gewone es

De grootste bomen zijn Gewone essen. Deze staan nog wel redelijk in het blad, maar zijn wel duidelijk aangetast door de Essentak. De kans op takbreuk is hierdoor groot. Zelfs kunnen gehele bomen omgaan. Hetgeen al een keer is gebeurd. Qua natuurwaarden zijn de bomen niet interessant. Er zitten geen holtes in voor vleermuizen en vogels. Toeristen gaven aan dat er soms 's nacht wel een bedelende Ransuil in zat. Deze broedt in de directe omgeving.

I.v.m. de veiligheid is het advies om deze bomen z.s.m. te rooien.

Iep

De iepen zijn redelijk vitaal. Deze bomen zijn mooi dicht. Er zijn geen nesten in gevonden, maar de bomen zijn geschikt voor soorten als Houtduif en Merel. Kap dient derhalve buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Paardenkastanje

De jonge aanplant van Paardenkastanje is dood gegaan door de droogte. Ook de aangeplante eiken elder in de jachthaven hebben de droogte niet overleefd.

Figuur 4. Detailfoto's gebied

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger

- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis

In de NDFF zijn waarnemingen van vleermuizen (allen Wnb § 3.2) geregistreerd.

Tabel 4. Data NDFF 2013-2018

Soort	Wet natuurbescherming
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Gewone grootvleermuis	Wnb § 3.2
Laatvlieger	Wnb § 3.2

Gewone dwergvleermuis: Betreft 4 meldingen van een foeragerende Gewone dwergvleermuis omgeving Stay Okay en bij in het oudere deel van Heeg.
 Ruige dwergvleermuis: Er zijn vier waarnemingen van deze soort allen rond de Stay Okay. Hier is ook een (zomer of kraam)verblijfplaats vastgesteld.
 Gewone grootvleermuis: Betreft 1 meldingen De Skatting 30 (kerk).
 Laatvlieger: Er zijn drie waarnemingen van deze soort allen rond de Stay Okay.

Geen waarneming in het plangebied.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen. In de bomen zitten geen voor vleermuizen geschikte holtes.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de NDFF zijn enkele waarnemingen van zoogdieren (beschermde en onbeschermde soorten) geregistreerd.

Tabel 5. Data NDFF 2013-2018

Soort	Wet natuurbescherming
Bosmuis	Wnb § 3.3 ¹
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Hermelijn	Wnb § 3.3 ¹
Mol	onbeschermd
Otter	Wnb § 3.2
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Vos	Wnb § 3.3 ¹

Otter: Twee waarnemingen van latrineplek Pharshoek 2016 en Natuurgebied Gouden Boaiem 2013.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoek overige zoogdieren)

Er zijn geen zoogdieren waargenomen tijdens het veldbezoek.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Fryslân (zie bijlage 5).

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Tabel 6. Data NDFF 2013-2018

Soort	Wet natuurbescherming
Kleine watersalamander	Wnb § 3.3 ¹

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. De damwanden zijn zeer steil en er is op de landtong geen geschikt habitat.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn enkele onbeschermden soorten in het onderzoeksgebied vastgesteld.

Tabel 7. Data NDFF 2013-2018 (allen onbeschermd)

Dagvlinders	Libellen
Atalanta	Houtpantserjuffer
Bont zandoogje	Paardenbijter
Boomblauwtje	Platbuik
Citroenvlinder	Variabele waterjuffer
Dagpauwoog	Viervlek
Distelvlinder	
Gehakelde aurelia	
Groot koolwitje	
Klein geaderd witje	
Klein koolwitje	
Kleine vos	
Landkaartje	

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn 24 waarnemingen geregistreerd van 4 soorten. Hierbij zijn geen beschermde soorten op grond van de Wet natuurbescherming.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

De strook wordt zeer intensief recreatief gebruikt. Het gazon wordt regelmatig gemaaid en bestaat uit raaigras. Er is geen geschikt habitat voor beschermde soorten.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Wel kunnen er vogels broeden in de bomen op de landtong waar men mee aan de gang wil. Er zijn nu geen nesten aangetroffen, maar dat zegt niets over 2019. Derhalve geldt het voorzorgbeginsel.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

Effect op vogels zijn uitgesloten, mits gewerkt wordt conform voorstaande werkwijze.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Bomen hebben geen geschikte holtes om in te verblijven. Door de kap van de bomen verdwijnt er wel potentieel foerageergebied, maar gezien de waarnemingen uit de omgeving zal dat geen probleem zijn. Na de aanplant van de nieuwe bomen is het leefgebied weer hersteld.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen en het habitat is er ook niet optimaal voor. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Alleen de Kleine watersalamander is in het onderzoeksgebied gezien. Voor amfibieën is de landtong door de hoge damwanden niet geschikt. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Vissen staan niet geregistreerd in het NDFF, maar er zit zeker wel vis in de haven. Veel vissoorten zijn uiterst gevoelig voor drukgolven welke ontstaan bij het heien. De damwanden dienen dan ook bij voorkeur getrild te worden. Men kan de vissen ook met luchtbellen verjagen. Of men kan een tijdelijke wand ertussen hangen die de drukgolf opvangt en dempt.

Effect op vissen zijn uitgesloten, mits gewerkt wordt conform voorstaande werkwijze.

Effecten op beschermde soorten worden niet verwacht.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Effecten op beschermde dagvlinders en libellen zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat op de landtong uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

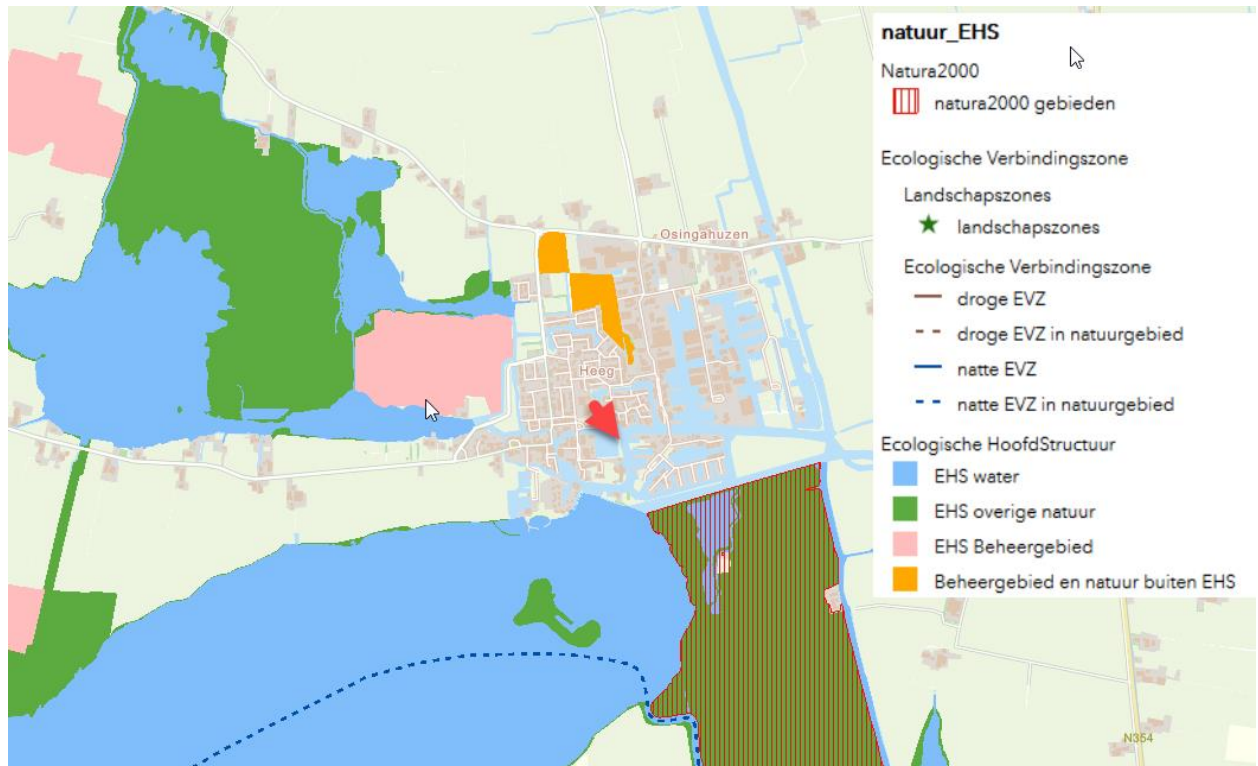
Op de landtong is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

6 Gebiedsbescherming

6.1 NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Op basis van het nieuwe rijksbeleid en de doorgevoerde bezuiniging op natuur, heeft de provincie Fryslân de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, tegenwoordig NNN) herijkt. De prioriteit ligt nu bij het bereiken van de doelen van de Natura-2000-gebieden en de Europese Kaderrichtlijn Water. In aanvulling op de Ecologische Hoofdstructuur stimuleert de provincie de aanleg van ecologische verbindingszones.

Het plangebied ligt zoals uit onderstaande figuur blijkt niet in de EHS. Effecten op de EHS zijn derhalve uitgesloten.

Figuur 5. Overzicht van plangebied met ligging t.o.v. de EHS.
(Bron: fryslan.maps.arcgis.com)

6.2 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied op circa 350 meter van het Natura 2000 gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. De kap van de bomen, het vervangen van de damwanden en het aanleggen van een nieuwe groenstructuur hebben op een dusdanige afstand geen effect op de aangewezen Natura-2000-instandhoudingsdoelen. Hierbij speelt mee dat er tussen de landtong en het Natura 2000-gebied ook nog bebouwing en een jachthaven zit. Het Natura 2000-gebied ligt in een ander hydrologisch systeem, geluid en trillingen komen niet tot het gebied.

Effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 6. Ligging van het plangebied (rode pijl) nabij Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. Liggend op circa 350 meter.
(Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanleg werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen en de aanbevelingen uit onderstaande tabel worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op broedvogels voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing (vvgb) op grond van de Wet natuurbescherming voor soorten noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing noodzakelijk.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Súdwest-Fryslân) te laten bevestigen. Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie Fryslân.

Tabel 8. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingriep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Vissen		Nee, mits	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4 (Zie opmerking over heien)
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.6

7.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Er zijn geen effecten op de NNN/EHS-gebieden te verwachten.

7.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- BIJ12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, Versie 1.0, juli 2017.
- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

3. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
4. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
5. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
6. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
7. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

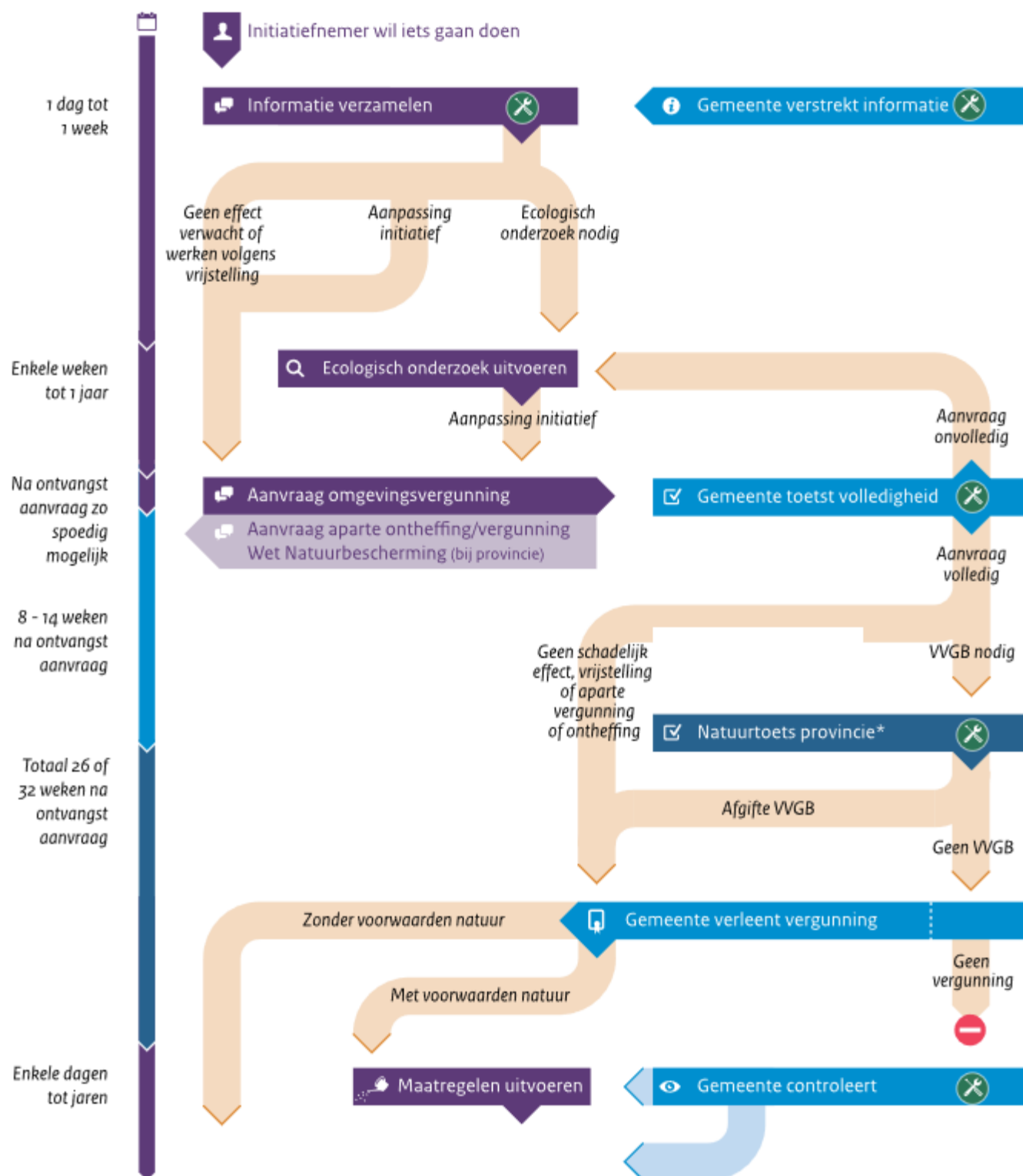
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenavalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF 2013-2018

Wnb - Vogelrichtlijn (met broedindicatie)

Aalscholver	Houtduif	Scholekster
Bergeend	Huismus	Slobeend
Blauwborst	Kemphaan	Spotvogel
Blauwe Kiekendief	Kleine Karekiet	Sprinkhaanzanger
Bontbekplevier	Kleine Plevier	Tafeleend
Boomkruiper	Kluut	Tijftjaf
Bosrietzanger	Kneu	Tuinfluiter
Braamsluiper	Koekoek	Tureluur
Bruine Kiekendief	Kokmeeuw	Veldleeuwerik
Buizerd	Kolgans	Velduil
Ekster	Koolmees	Vink
Fazant	Krakeend	Waterhoen
Fitis	Kuifeend	Wilde Eend
Fuut	Kwartel	Winterkoning
Gierzwaluw	Meerkoet	Witte Kwikstaart
Grasmus	Merel	Wulp
Graspieper	Pimpelmees	Zanglijster
Grauwe Gans	Putter	Zomertaling
Grauwe Vliegenvanger	Ransuil	Zwarte Kraai
Groenling	Rietgors	Zwarte Roodstaart
Grote Bonte Specht	Rietzanger	Zwartkop
Grutto	Roek	
Heggenmus	Roerdomp	

Wnb - Habitatrichtlijn

Gewone dwergvleermuis	Laatvlieger	Ruige dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis	Otter	

Wnb - andere soorten

Bosmuis	Hermelijn	Vos
Egel	Kleine watersalamander	
Haas	Ree	

BIJLAGE 5 POV Fryslân

Bijlage I Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017

Zoogdieren

Muizen

Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Veldmuis	Microtus arvalis
Woelrat	Arvicola terrestris

Spitsmuizen

Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus

Marterachtigen

Bunzing	Mustela putorius
Wezel	Mustela nivalis
Hermelijn	Mustela erminea
Steenmarter	Martes foina

Knaagdieren

Haas	Lepus europeus
Konijn	Oryctolagus cuniculus

Hoefdieren

Ree	Capreolus capreolus
-----	---------------------

Overigen

Vos	Vulpes Vulpes
Egel	Erinaceus europaeus
Mol	Talpa europea

Reptielen en amfibieën

Bruine kikker	Rana temporaria
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	Rana esculenta
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda

Voorschriften:

Algemeen

1. De vrijstellingen voor het opzettelijk vangen, doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hiervoor benoemde soorten gelden nadrukkelijk enkel voor de bij de betreffende dieren in de voorschriften benoemde toegestane middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden.

Aanvullende voorschriften inzake muizen en spitsmuizen

2. Voor de hier benoemde muizen en spitsmuizen geldt de vrijstelling voor het opzettelijk doden, vangen alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
3. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen en/of doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor de in de lijst benoemde muizen alsmede spitsmuizen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellings-gronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake marterachtigen, knaagdieren, hoefdieren en overigen

4. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
5. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen geldt enkel voor het gebruik van kastvallen, vangkooien, netten of vangstokken.
6. Voor het konijn geldt dat voor het vangen ook gebruik kan worden gemaakt van fret en buidels.
7. Voor de egel geldt dat de vrijstelling voor het opzettelijk vangen ook geldt indien deze met de hand wordt gevangen.
8. Voor de mol geldt dat opzettelijk doden eveneens is vrijgesteld met gebruik making van klemmen.
9. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond, maar in elk geval binnen 6 uur na vangst weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
10. Indien soorten worden gevangen welke in winterslaap zijn, of waarvoor op dat moment sprake is van ongunstige weersomstandigheden waarbij, bij het terstond vrijlaten, een aannemelijke kans bestaat dat hierdoor de dieren niet zullen overleven, dient de gebruiker van de vrijstelling maatregelen te nemen om deze kans tot in redelijke mate te reduceren en om onnodige aantasting van dierwelzijn te voorkomen.
11. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake amfibieën

12. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
13. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel voor de periode waarbij de dieren niet in winterslaap vertoeven.
14. De vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel indien hiervoor gebruik wordt gemaakt van netten welke geschikt zijn om amfibieën levend en zonder beschadigingen te vangen. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt ook voor het opzettelijk vangen van amfibieën met de hand.
15. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
16. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Geen ontheffingsplicht geldt indien, in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer; een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw; een bestendig gebruik, ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, handelingen worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode, als bedoeld in artikel 3.31, van de Wet natuurbescherming.